

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 6Er/1/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5410200007
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2015:5410200007.9

Uznesenie

Okresný súd Dolný Kubín v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. spoločnosťou Frichrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti povinnej: V. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. Y., Z. G. XXXX/XX, zastúpenej opatrovníkom I.T. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. Y., Z. G. XXXX/XX, o vymozenie pohľadávky 235,67 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

- I. Súd vyhlasuje exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavuje.
- II. Povinnej súd náhradu trov konania nepriznáva.
- III. O trovách exekúcie súd rozhodne po právoplatnosti výroku o zastavení exekúcie.

odôvodnenie:

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 6Er/1/2010-103 zo dňa 06.09.2013 vydaným zákonným sudcom súd exekúciu zastavil (výrok I.), povinnej náhradu trov konania nepriznal (výrok II.) a rozhodol, že o trovách exekúcie rozhodne po právoplatnosti výroku o zastavení exekúcie.

Na základe odvolania oprávneného Krajský súd Žilina uznesením sp. zn. 8CoE/127/2013 zo dňa 30.12.2013 predmetné uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že prvostupňový súd sa v prejednávanej veci dostatočným spôsobom nevysporiadal s otázkou, na aký účel bol povinnej poskytnutý úver, ktorú skutočnosť namietal oprávnený i v podanom odvolaní. Nevysporiadal sa anis otázkou hodnoty úveru, ktorý bol povinnej poskytnutý v hodnote nižšej ako 200,-eur a tiež s otázkou, že pohľadávka bola oprávnenému uhradená, čo potvrdil nielen oprávnený, ale i povinná. Odvolací súd v závere uviedol, že v ďalšom konaní okresný súd vyššie uvedené zistené skutočnosti vyhodnotí, nakoľko ide o okolnosti, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie v prejednávanej exekučnej veci a zároveň rozhodne o návrhu na prerušenie konania, ktorý návrh už bol oprávneným podaný v odvolaní proti skoršiemu uzneseniu okresného súdu zo dňa 30.08.2012 č. k. 6Er/1/2010-53.

O návrhu oprávneného na prerušenie konania tunajší súd rozhodol uznesením č.k. 6Er/1/2010-132, vydaným vyšším súdnym úradníkom dňa 27.06.2014 tak, že uvedený návrh zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.07.2014.

Za účelom zistenia účelu úveru, ktorý bol povinnej poskytnutý oprávneným a rozsahu jeho skutočného čerpania, súd v intenciách pokynu odvolacieho súdu obsiahnutého v uznesení sp. zn. 8CoE/127/2013 z 30.12.2013 vypočul povinnú (výsluch dňa 22.06.2014 - čl. 138) a zistil, že povinná zmluvu o úvere podpísala a úver čerpala vo výške 5.000,- Sk, pričom úver čerpala z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie, keď v tom čase (september 2008) bola už vyše roka nezamestnaná a bez finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie chodu domácnosti. Súd mal zo zmluvy o úvere preukázané, že povinná, ako dlžník, je v nej označená menom, priezviskom, rodným číslom, bydliskom, číslom občianskeho preukazu. V zmluve je uvedené, že „dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú

poskytnuté na výkon“, pričom z možností: 1/ zamestnania, 2/ povolania, 3/ podnikania a 4/ iný účel, je v zmluve vyznačené políčko pri možnosti - „povolania“. Povolanie povinného však nie je uvedené ani v zmluve o úvere a touto skutočnosťou sa ani nezaoberal rozhodcovský súd. Z výsluchu povinnej mal súd však preukázané, že už viac ako rok pred poskytnutím pôžičky povinná nemala žiadne zamestnanie a poskytnutý úver mienila použiť, a tak aj podľa jej vyjadrenia urobila, na zakúpenie uhlia a dreva na kúrenie, keďže v bytovom dome, v ktorom sa nachádza jej byt si každý zabezpečuje vykurovanie sám, pričom v byte, v ktorom povinná býva je kúrenie na pevné palivo. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu mal súd tiež preukázané, že právoplatným a vykonateľným rozsudkom č. k. 4Ps/4/2011-61 zo dňa 15.05.2012 súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony povinnej a rozhodol, že táto nie je spôsobilá disponovať s finančnými prostriedkami vo výške presahujúcej 20,- eur týždenne a nie je spôsobilá robiť právne úkony, predmetom ktorých je nakladanie so všetkým hnutelným a nehnuteľným majetkom, ako aj prijímať finančné prostriedky vo forme úveru, pôžičky a uzatvárať poisťné, záložné a iné zmluvy, ktorých obsahom je nakladanie s finančnými prostriedkami. Návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony podal syn povinnej a to z dôvodu, že povinná postupne od roku 2000 podpísala viacero zmlúv o úvere pričom nevedela preukázať, že finančné prostriedky jej boli skutočne vyplatené, nemala prehľad o ich splácaní a tiež vzhľadom na svoje pomery (dlhodobá nezamestnanosť a duševná porucha) nebola schopná ich splácať. Zo spisu sp. zn. 4Ps/4/2011(z pripojeného spisu) súd zistil, že povinná trpí duševnou poruchou („diagnostický zmiešaná porucha osobnosti s rysmi nezrelosti, emočnej lability s píthiatickými črtami“ s „poklesom rozumovej schopnosti do pásma mentálnej subnormy, čo je pásmo medzi dolnou hranicou normy až na hranici debilnosti - č.l. 130, 143) v dôsledku čoho nie je schopná a spôsobilá realizovať finančné operácie, nakladať s finančnými prostriedkami a s hnutelnými, ako aj s nehnuteľnými vecami. Z obsahu predmetného spisu súd zistil, že povinná je povolaním brašnárika, vyučená v Koziarskych závodoch Liptovský Mikuláš s tým, že tam po skončení učňovskej školy pracovala 9 rokov. Následne bola na materskej dovolenke 3 roky a potom pracovala už len ako upratovačka (Tesco, obecný úrad, technické služby) a v dôsledku zdravotného stavu (pre psychiatrické problémy liečená vlastne od detstva) jej bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok, ktorý je popri sirotskom dôchodku, ktorý poberá na syna a rodinných prídatkoch na neho, jej jediným príjmom. V dôsledku uvedeného, úver ktorý oprávnený povinnej poskytol zmluvou zo dňa 05.09.2008 nemožno považovať za úver poskytnutý za účelom povolania, nakoľko povinná už v tom čase bola dlhodobo nezamestnaná a ak aj predtým pracovala ako upratovačka, k výkonu uvedeného povolania pôžičku nepotrebovala a ani ju, tak ako je vyššie uvedené, na taký účel nemienila využiť (č.l. 138,144). Vzhľadom na uvedené, zmluvu o úvere, ktorú povinná uzatvorila s oprávneným, je možno bezpochyby považovať za spotrebiteľskú a to aj napriek tomu, že úver, ktorý bol na základe predmetnej zmluvy povinnej poskytnutý vo výške do 200,-eur nie je možné považovať za spotrebiteľský úver s poukazom na ust. § 1 ods. 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov. Nakoľko nebolo preukázané, že povinná žiadala o úver na „povolanie“ ani ho na povolanie nepoužila, je možné vzhľadom na všetky zákonné kritériá považovať zmluvu o úveru za zmluvu medzi dodávateľom - oprávneným a spotrebiteľom, teda za zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a následne ju aj podriaďiť právnomu režimu tejto normy. Občiansky zákonník ako lex generalis, spotrebiteľa definuje odlišne od ustanovenia § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, „spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti“. Možno teda konštatovať, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy obsiahnutá v Občianskom zákonníku definuje pojem „spotrebiteľ“ podstatne širšie oproti legálnej definícii tohto subjektu v lex specialis - konkrétne ustanovenia § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd je toho názoru, že samotné označenie účelu úveru - povolanie, v tomto prípade nemá žiaden význam. Súdu je z jeho exekučnej činnosti známe, že oprávnený uzatvára zmluvy tak, že v prípade zistenia, že sú osobami podnikajúcimi na základe živnostenského alebo iného oprávnenia, automaticky s nimi uzatvára zmluvy tak, že im predkladá zmluvy o úvere pre živnostníkov, a to aj v prípadoch, keď žiadali o spotrebiteľský úver, čím im následne znemožnil dosiahnuť spotrebiteľskoprávnu ochranu. V prípade ak žiadatelia o úver nedisponovali živnostenským oprávneným, uzatváral s nimi úver na účel povolania alebo zamestnania, a to aj v prípadoch keď sa jednalo o osoby dlhodobo nezamestnané, invalidné a podobne. Aj v tomto prípade oprávnený vyznačil účel úveru „povolanie“, aby tak zabránil posudzovaniu vzťahu, ktorý zmluvou o úvere založil s povinnou, ako vzťahu spotrebiteľského, na ktorý sa vzťahujú normy spotrebiteľského práva a to najmä ustanovenia § 52 a 53 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (05.09.2008).

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka účinného do 31.10.2008, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Samotná zmluva o úvere, tak ako je koncipovaná, je typickou formulárovou zmluvou, keď má podobu predtlačenej formulára, ktorého obsah spotrebiteľ, v tomto prípade povinná, nemá možnosť ovplyvniť a takisto súčasť zmluvy tvoria vopred predtlačené všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len ako „VPPÚ“).

V čl. 17 VPPÚ 17 rozpísanom na cca 40 riadkov je v polovici málo prehľadného, drobným písmom písaného textu uvedená: „Rozhodcovská doložka uzatvorená podľa zákona č. 244/2002 Z. z.: všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., Trnavská cesta 70, Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovacia podmienka tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Vzhľadom na zaradenie rozhodcovskej doložky do VPPÚ možno konštatovať, že povinná si túto zmluvnú podmienku osobitne nevyjedнала a nemala, vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami na výber, mohla len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým zmluvným podmienkam vo VPPÚ, a teda aj rozhodcovskej doložke. Podľa znenia rozhodcovskej doložky má síce povinná možnosť vybrať si v prípade riešenia vzniknutého sporu medzi rozhodcovským súdom a štátnym súdom, avšak v prípade, že podľa tejto doložky sa začne rozhodcovské konanie na návrh oprávneného ako dodávateľa, povinná je nútená podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka tak neumožňuje povinnej zabrániť, aby sa oprávnený neobrátil na rozhodcovský súd (čo aj v konečnom

dôsledku urobil). Arbitráž je vhodný inštitút tam, kde ide o spor medzi dvoma rovnocennými subjektmi, typicky medzi podnikateľskými. V prípade sporu medzi podnikateľom a spotrebiteľom o rovnocenných subjektoch hovoriť nemožno. Z tohto pohľadu spotrebiteľské veci by mali mať v zásade nearbitrálnu. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 01.11.2011, v ktorom je uvedené, že rozhodcovské konanie musí všeobecne zaručovať procesné práva porovnateľné s konaním, ktoré by bolo na mieste v prípade, že by sa spotrebiteľ k dojednaniu rozhodcovskej doložky nezaviazal (ústnosť, priamosť konania, odvolacia inštancia, absencia iných prekážok v uplatnení práv spotrebiteľa). V prejednávanej veci konanie pre rozhodcovským súdom nebolo ústne a rozhodcovský rozsudok je právoplatný, nemožno ho preskúmať pred iným rozhodcom. Zhrnúc doteraz uvedené, súd dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľná, a tým neplatná, nakoľko vychádza z hrubého nepomeru zmluvných strán v neprospech povinnej ako spotrebiteľky, ktorý nepomer je daný tým, že povinná nemala žiadnu možnosť zabrániť tomu, aby sa spor prejednal pred rozhodcovským súdom, ktorý sa nachádzal v sídle oprávneného a v danom prípade viac ako 250 km od miesta bydliska povinnej, nehovoriac o tom, že v rozhodcovskej doložke miesto rozhodcovského konania (Bratislava) nebolo. Povinná, ak by aj venovala rozhodcovskej doložke patričnú pozornosť, nemohla by prinajmenšom náležite vyhodnotiť, čo prejednanie pred rozhodcovským súdom pre ňu znamená z hľadiska geografickej vzdialenosti, teda, že ak by sa vec prejednávala pred všeobecným súdom, mohla by sa prejednávať na súde, v obvode ktorého má bydlisko, pričom v prípade vopred určeného rozhodcovského súdu, by sa vec prejednávala v Bratislave. Nehovoriac o tom, že povinná nepredstavuje priemerného spotrebiteľa, ale spotrebiteľa (v dôsledku jej duševnej poruchy) so zníženým intelektom. Keďže rozhodcovská doložka má povahu de facto výlučnej rozhodcovskej zmluvy, súd poukazuje aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C -243/08 zo dňa 04.06.2009 (Pannon GSM) v ktorom konštatoval, že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle smernice (93/13/ES), ktorá nebola individuálne dohodnutá ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá.

Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý oprávnený pripojil k návrhu na vykonanie exekúcie. Už začatá exekúcia je tak neprípustná a je daný dôvod na jej zastavenie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku).

V zmysle tohto ustanovenia exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Súd rozhodol o zastavení exekúcie, keďže exekúcia zatiaľ skončená nebola, nakoľko síce pohľadávka oprávneného vymožená, resp. zaplatená už bola (vyhlásenie oprávneného na č. I. 108) spisu), avšak doposiaľ neboli vymožené trovy exekúcie(vyjadrenie súdneho exekútora na č. I. 137 spisu). To, že exekúcia stále prebieha a neskončila vymožením pohľadávky, jej príslušenstva a trov exekúcie (§ 60 ods. 1 písm. e/ EP) vyplýva aj z toho, že doposiaľ súdu nebolo súdnym exekútorom vrátené poverenie na vykonanie exekúcie, ktoré je povinný súdu v takomto prípade vrátiť bezodkladne.

S ohľadom na výrok o zastavení exekúcie, ku ktorému došlo z dôvodov na strane oprávneného, ktorý podal návrh na vykonanie exekúcie na podklade nevykonateľného exekučného titulu, súd rozhodol o trovách konania medzi oprávneným a povinnou, a to podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému povinnej právo na ich náhradu neprisúdil, pretože jej v konaní žiadne nevznikli, resp. nevyplynuli zo spisu.

O trovách exekúcie v súvislosti s jej zastavením, súd rozhodne po právoplatnosti výroku o zastavení exekúcie.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).